

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Tempore famis peregrinos vrbibus non esse excludendos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

feros repererunt. Ibi ergo Ecdicius promiscui sexus amplius quam quatuor millia, toto sterilitatis tempore, paui, & ab interitu famis exemi. Reddita demum frugum vbertate, vnumquemque incolumem pago aut ciuitati suæ restituit. Pro quo tam insigni facto, post discessum istorum, hæc vox, de cælo, illi audita est: *Ecdici, quia fecisti rem hanc, tibi, & semini tuo panis non deerit in seipiternum.* Liberalitas ergo in pauperes, tempore sterilitatis, vsura est, non iactura. Quare congregandi sunt tunc egentes, non eliminandi, ne & vnâ Deus eliminetur.

Elegantissimè & penetrantissimè S. Ambrosius ait: *Sed & illi, qui peregrinos urbe prohibent, nequaquam probandi, expellere eo tempore, quo deberent iuuare, separare a commercijs, communis parentis fusos omnibus partus negare, inita iam consortia viuendi auertere, cum quibus fuerint communia iura, cum ijs nolle tempore necessitatis subsidia partiri. Fera ac bestia communem putant omnibus victum, quem terra ministrant. Ille etiam consortem sui generis adiuuant, homo impugnat, qui nihil a se alienum credere debet, quidquid humanum est. Quando ille rectius, qui cum proelia processisset atate, & famem toleraret ciuitas, atq; ut in talibus solent, peterent vulgò, ut peregrini urbe prohiberentur, præfectura urbana curam ceteris maiorem sustinens, conuocauit honoratos, & locupletiores viros poposcit, ut in medium consulerent, dicens, quam immane esset peregrinos eijci, quam hominem ex homine exueret, qui cibum morienti negaret. Canes ante mensam impastos esse non patimur, & homines excludimus? Quam inutile quoq; tot homines mundo perire, quos dira fames conficeret; quantos urbisua perire, qui solerent adiumento esse, vel in conferendis subsidijs, vel in celebrandis commercijs: neminem fame alienâ iuuari, protrahere ut plurimum diem posse, nō inopiam repellere; immò tot cultoribus extinctis, tot agricolis occidentibus, occasura in perpetuum subsidia fragmentaria. Hos igitur excludimus, qui victum nobis inferre consueuerunt. Hos nolumus in tempore necessitatis pascere, qui nos omni atate pauperunt. Quanta sunt, qua ab ipsis nobis hoc ipso tempore ministrantur? Non in solo pane viuit homo. Nostra illic familia, pleriq; nostri etiam illic parentes sunt. Reddamus quod accepimus. Sed veremur, ne cumulemus inopiam. Primum omnium misericordia numquam destituitur, sed adiuuatur. Deinde subsidia annonæ, qua*

IX.

S. Ambros.
l. b. 3. de officijs, cap 7.

his impartienda sunt, collatione redimamus, reparemus auro Num-
 quid his deficientibus non alij nobis redimendi cultores videntur? quan-
 tò vilius est pascere, quam emere cultores? Vbi enim repares? Vbi in-
 uenias, quem reformes? Adde, si inuenias, quem ignarum & alieni
 vsus numero possis substituere, non cultui. Quid plura? collato auro,
 coacta frumenta sunt: Ita nec abundantiam urbis minuit, & peregrinis
 alimoniam subministravit. Quanta hoc commendationis apud DEVM
 fuit sanctissimo seni? Quanta apud homines gloria? Hic magnus verè
 probatus, qui potuit Imperatori dicere, demonstrans prouincia totius
 populos: Hos tibi omnes reseruauit, hi viuunt beneficio tui senatus, hos
 tua curia iam morti abstulit. Quantò hoc vilius quàm illud, quod
 proximè Roma factum est, ejectos esse vrbe amplissimâ, qui iam plu-
 rimam illic transegerant aetatem flentes cum filijs abijisse, quibus velut
 ciuibus amoliendum exilium deplorarent: interruptas complurium
 necessitudines, direptas affinitates. Et certè arriserat anni fecunditas:
 inuectitio vrbs solam egebat frumento: potuissent iuuari, si peterent ab
 Italis frumentum, quorum filij expellebantur. Nihil hoc turpius, ex-
 cludere quasi alienum, & exigere quasi suum. Quid illum eijcis, qui
 de suo pascitur? Quid illum eijcis, qui te pascit? Seruum retines, tran-
 dis parentem? Frumentum suscipis, nec affectum impartis? Victum
 extorques, nec rependus gratiam? Quàm deforme hoc, quàm inutile?
 quomodo enim potest utile esse, quod non decet?

X.

Libenter aliud his proceribus ingererem, si pati manum
 sanantem possent. Alunt tot parasitos, tot moriones, tot canes
 aut homines caninos ac Cynicè loquentes & agentes, pereundū
 sibi esse dicerent, si tot pauperes alere deberent. Certè diues ille
 Epulo habuit complures canes, quos alere potuit; pauperi Laza-
 ro micam panis dare, graue duxit. Et obseruatè tenendum est,
 micas negatas inopi, cum toti modij dentur inutilibus, otiosis,
 immò & perniciosis hominibus. Authore Flauio Vopisco, Pha-
 go vir adedò gulosus fuit & vorax, vt adhibitus mensæ Aurelianæ,
 aprum integrum, centum panes, veruecem & porcellum, vno
 die, comederit, biberitque horcam vini. Ibi nullius impensæ pœ-
 nituit. Frustrum, immò micas & reliquias panis dare mendico, est
 patrimonium profligare: immò non dare, est profligare humani-
 tatem. Consideranda est igitur humanitas, ait Lactantius, si homines
 rectè

Lactāt. lib. 6.
 diuinar. in-
 stitut. cap. 13.